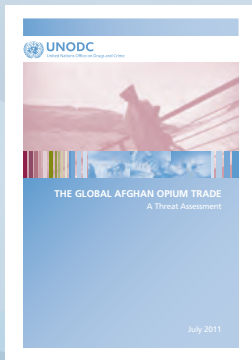

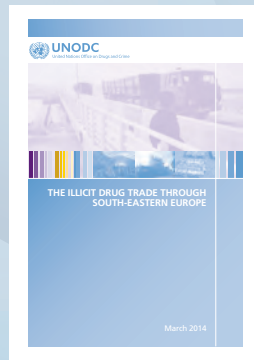
در این شماره

تولید هیروئین معمولاً در افغانستان صورت میگیرد. اسیتیک انهایدراید یک ماده کیمیای ضروری جهت تولید هیروئین میباشد. در جریان سالهای 2012-2016 برآورد میگردد که بین 313 تا 780 تن اسیتیک انهایدراید سالانه جهت تولید هیروئین در افغانستان ضرورت بوده است. اولین شماره از سلسله گزارشهای کوتاه تحلیلی به قاچاق اسیتیک انهایدراید در افغانستان اختصاص داده شده است. این شماره مروری دارد بر تغییراتی که در این اواخر در قسمت قاچاق، مسیره‌های قاچاق، ضبط و کشف، اندازه مارکت و قیمت های اسیتیک انهایدراید در افغانستان و منطقه صورت گرفته است.

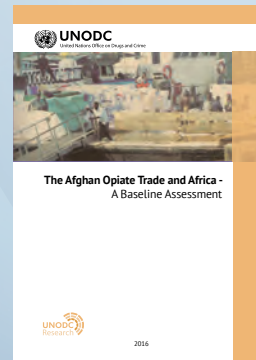
گزارشات قبلی پروژه تحقیق نظارت بر تجارت مواد مخدر افغانستان

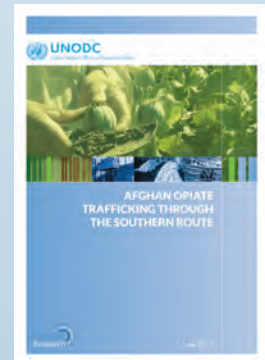
گزارش جهانی تجارت مواد مخدر افغانستان

تجارت غیر قانونی مواد مخدر از مسیر جنوب-شرق اروپا

تجارت مواد مخدر افغانستان و آفریقا

قاچاق مواد مخدر افغانستان از مسیر جنوبی

هدف پروژه تحقیق نظارت بر تجارت مواد مخدر افغانستان ارائه گزارش، آگاهی دهی و تحلیل جامع از روند تولید و قاچاق مواد مخدر افغانستان به منظور حمایت از عملکرد جامعه جهانی در امر مبارزه علیه مواد مخدر میباشد. بر علاوه، این پروژه همچنان در راستای افزایش ظرفیت جمع آوری معلومات و پژوهش و آگاهی دهی کشورهای که از استفاده و قاچاق مواد مخدر افغانستان متاثر میشوند فعالیت میکند. از سال 2008 که پروژه تاسیس گردیده است تا کنون چندین گزارش تحلیلی در مورد جوانب مختلف تولید و قاچاق مواد مخدر افغانستان تهیه و چندین کشور که در مسیر قاچاق مواد مخدر افغانستان قرار دارند را در قسمت تحقیق و تهیه گزارش های تحلیلی کمک و حمایت نموده است.

تماس با ما:

پروژه تحقیق نظارت از تجارت مواد مخدر افغانستان
بخش تحقیق در مورد مواد مخدر
اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد
وین، اتریش

ضبط اسیتیک انهایدراید در جمهوری اسلامی ایران

2015

در سال 2015، مقامات گمرک ایران از کشف و ضبط دو محموله بزرگ 9.3 و 17.6 تنی اسیتیک انهایدراید که به مقصد افغانستان قاچاق میگردید، به دبیرخانه کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد گزارش دادند.

فبروری 2016

بر علاوه این دبیرخانه از ضبط یک محموله دیگر 11.5 تنی اسیتیک انهایدراید باخبر شد که از استان تایوان چین به ایران و به مقصد نهایی افغانستان قاچاق گردیده بود. این محموله در ماه فبروری سال 2016 توسط گمرک ایران ضبط گردید.

ضبط اسیتیک انهایدراید در ایالت بلوچستان، پاکستان

دسامبر 2016

در ماه دسامبر سال 2016، یک محموله شامل 100 بشکه اسیتیک انهایدراید با وزن مجموعی 3660 لیتر در کویته پاکستان توسط نیروهای مبارزه با مواد مخدر پاکستان¹ ضبط گردید.

جون 2017

در ماه جون سال 2017 این نیروها یک محموله 120 لیتری اسیتیک انهایدراید را از داخل یک خانه رهائشی خالی از سکنه در شهرستان چگایی، بلوچستان ضبط کردند، بر علاوه اسیتیک انهایدراید مقدار 135 کیلوگرم تریاک هم از داخل خانه کشف گردید. این مواد ظاهراً بشکل موقتی در داخل این خانه نگهداری میگردد تا به گروه مجرمین سازمان یافته دیگر تحویل داده شود یا به محل دیگری قاچاق گردد.

¹ نیروهای مبارزه با مواد مخدر پاکستان (2016-12-23) که به سیستم نظارت و جمع آوری ارقام مربوط به ضبط مواد مخدر گزارش شده بود.

ضبط اسیتیک انهایدراید در لابراتورهای تولید هیروئین در غرب و جنوب افغانستان

اکتبر 2016

در ماه اکتبر سال 2016، پلیس مبارزه با مواد مخدر افغانستان در یک عملیات درولسوالی بکواه ولایت فراه در غرب افغانستان به تعداد 7 لابراتوار تولید هیروئین را تخریب و به مقدار 8490 لیتر اسیتیک انهایدراید را ضبط نمود. بر علاوه به مقدار 16310 کیلو مواد کیمیاوی جامد، 129 کیلو هیروئین، 12500 کیلو مورفین، 6534 کیلو تریاک و 12 کیلو چرس/حشیش هم از این لابراتوارها کشف و ضبط گردید.

مه 2017

در ماه می سال 2017، به مقدار 180 لیتر اسیتیک انهایدراید در جریان تخریب یک لابراتوار در ولسوالی ناد علی ولایت هلمند در جنوب افغانستان کشف و ضبط گردید. در جریان تخریب این لابراتوار، پلیس مبارزه با مواد مخدر افغانستان مواد مخدر، وسایل و وسایط و مهمات به ارزش مجموعی 19 میلیون دالر آمریکایی را از بین بردند. در جریان این عملیات به مقدار 220 کیلوگرم هیروئین، 7 تن مورفین، 80 لیتر امونیم هادرواکساید و 275 کیلو خاکستر سودا/ کربنات سدیم نیز کشف و ضبط گردید.

ضبط اسیتیک انهایدراید در کراچی، پاکستان

فبروری 2016

در ماه فبروری سال 2016، مقامات پاکستان از ضبط 16.2 تن اسیتیک انهایدراید در داخل یک کانتینر در بندر کراچی خبر دادند. بر اساس گزارش نیروهای مبارزه علیه مواد مخدر پاکستان (ای ان اف)، این محموله از هنگ کنگ، چین به پاکستان قاچاق گردیده بود. این محموله اسیتیک انهایدراید در داخل 600 بشکه بسته بندی شده بود و از هنگ کنگ به مقصد افغانستان قاچاق میگردید. در گذشته هم از بندر کراچی به عنوان نقطه ای رودی اصلی، برای داخل کردن محموله های خارجی اسیتیک انهایدراید به پاکستان کارگرفته شده بود.

ضبط اسیتیک انهایدراید در غرب افغانستان

اپریل 2016

در ماه اپریل سال 2016، به تعداد هفتصد بشکه 30 لیتری اسیتیک انهایدراید (به وزن مجموعی 21000 لیتر) در اسلام قلعه در ولایت هرات افغانستان کشف و ضبط گردید. کانتینر حامل این مواد از ایران از طریق مرز دوغارون به افغانستان در حرکت بود.

اکتبر 2016

در ماه اکتبر سال 2016، مقامات افغانستان از کشف و ضبط مقدار 60 لیتر اسیتیک انهایدراید که از ایران از طریق مرز نیمروز به افغانستان قاچاق گردیده بود، گزارش دادند.

جنوری 2017

در ماه جنوری سال 2017، مقامات افغانستان مقدار 1000 لیتر اسیتیک انهایدراید و 1940 لیتر هادروکلورید اسید را از ولایت نیمروز کشف و ضبط کردند. این مواد در داخل یک کانتینر جاسازی شده بود و از امارات متحده عربی از طریق ایران به افغانستان قاچاق گردیده بود.

جولای 2017

در ماه جولای 2017، پلیس افغانستان مقدار 15360 لیتر اسیتیک انهایدراید را در شهر هرات کشف و ضبط نمود. این مواد در داخل یک موتر تریلر از ایران به افغانستان در ترازیت بود. این محموله ابتدا به بندر عباس ایران انتقال و از طریق مرز اسلام قلعه به ولایت هرات قاچاق گردیده بود. مقصد نهایی این محموله ولسوالی (شهرستان) بکواه ولایت فراه در غرب افغانستان بود. ارزش این محموله بالغ بر 15 میلیون دالر آمریکایی برآورده شده بود که قیمت هر لیتر اسیتیک انهایدراید در حدود 1000 دالر آمریکایی برآورده شده بود.

ضبط اسیتیک انهایدراید در پاکستان با مبدا چین و ترانزیت از طریق تانزانیا

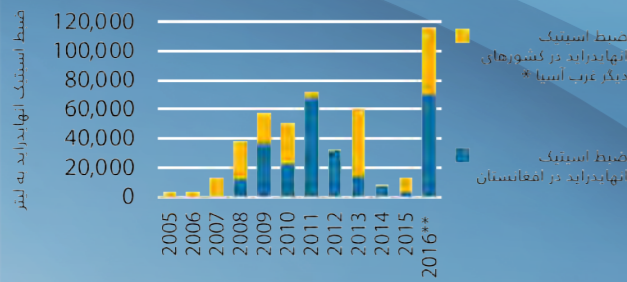
جنوری 2016

یکی از بزرگ ترین محموله های اسیتیک انهایدراید در سال 2016 در پاکستان ضبط گردید. در ماه جنوری سال 2016، مقامات پاکستان دبیرخانه کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد (ای ان سی بی) را از کشف و ضبط یک محموله 20000 هزار لیتری (21.7 تن) اسیتیک انهایدراید آگاه کردند. این محموله تحت نام اسیتیک اسید از تانزانیا به گمرک پاکستان فرستاده شده بود. تحقیق و ردگیری های مرتبط به این قضیه نشان داد که کشور مبدا محموله چین و تانزانیا به عنوان نقطه انحراف جای که اسیتیک انهایدراید قبل از صادر شدن به پاکستان¹ برچسب نادرست زده شده بود، استفاده شده است.

¹ دبیرخانه بین المللی کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد (ای ان سی بی)، گزارش سال 2017 پریکرسرها و مواد پیش ساز

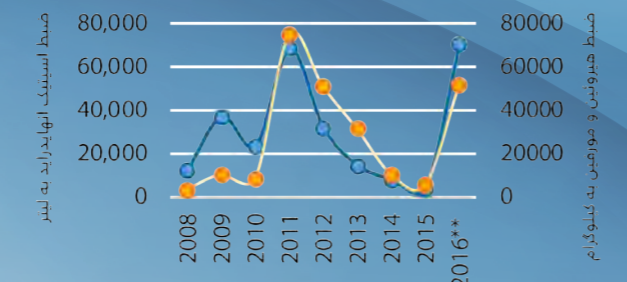
کیمیاوی که بطور مکرر جهت تولید مواد مخدر و مواد رونگردان مورد استفاده قرار میگیرد، صفحه 26

شکل هشتم : ضبط اسیتیک انهایدراید*، هیروئین و مورفین در افغانستان در سالهای 2008 تا 2016**

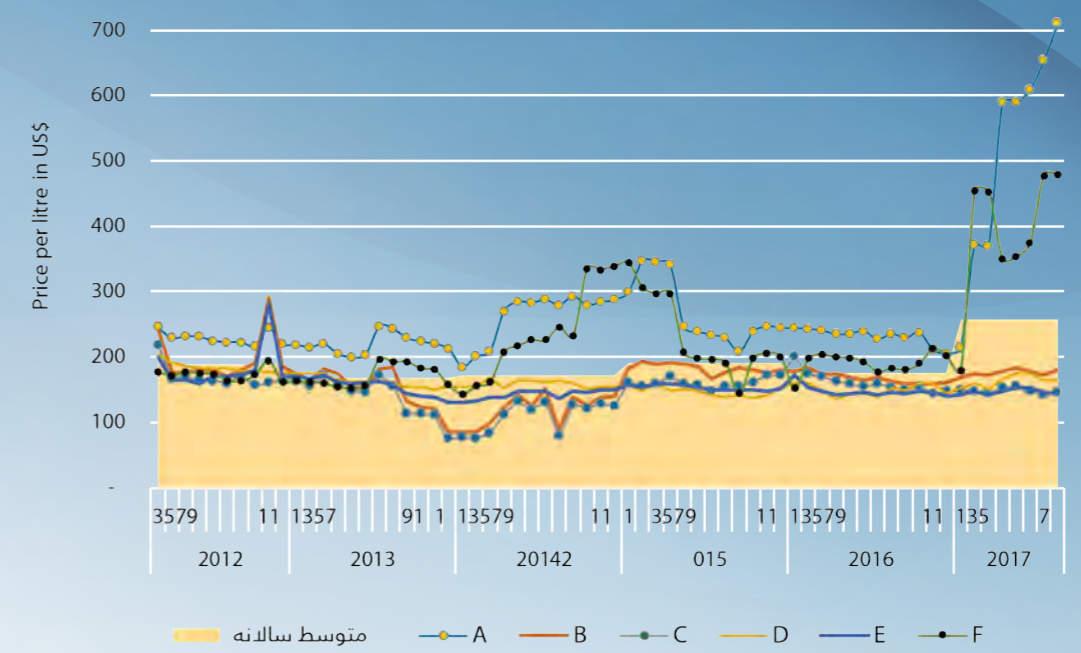
غرب آسیا بر اساس طبقه بندی دبیرخانه کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد* شامل کشورهای ذیل میباشد: افغانستان، جمهوری اسلامی ایران، پاکستان، کشورهای آسیای میانه، قفقاز، ترکیه و خاور نزدیک و خاور میانه
 قیمت های اسیتیک انهایدراید بابت سال 2016 برای کشورهای غرب آسیا** ابتدایی است و قابل تغییر (اندک) میتواند باشد

شکل نهم : ضبط اسیتیک انهایدراید*، هیروئین و مورفین در افغانستان در سالهای 2008 تا 2016**

گزارش های ضبط اسیتیک انهایدراید بر اساس گزارش سالهای 2008-2015 دبیرخانه کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد (ای ان سی بی) و گزارش سالانه سوالنامه 2016 اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد میباشد
 گزارش های اولیه ضبط اسیتیک انهایدراید در افغانستان بابت سال 2016** منبع: دبیرخانه کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد (ای ان سی بی) گزارش سالانه پریکرسرها و مواد کیمیایی که جهت تولید غیر قانونی مواد مخدر و مواد روانگردان مورد استفاده قرار میگیرد بابت سال 2016 و سالهای قبلی و گزارش سالانه سوالنامه اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد و گزارش های پولیس مبارزه علیه مواد مخدر افغانستان

شکل ششم : تغییر و تحول قیمت انواع مختلف اسیتیک انهایدراید در افغانستان، مارچ 2012 تا اگست 2017

منبع: اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد و وزارت مبارزه علیه مواد مخدر افغانستان، گزارش ماهوار قیمت های مواد مخدر و اسیتیک انهایدراید در افغانستان، بابت ماه اگست 2017 و سالهای قبلی

ولایت هرات افغانستان قاچاق میگرد و از هرات به لابراتورهای مخفی تولید هیروئین در افغانستان انتقال داده میشوند

گسترده نیروهای تنفیذ قانون است، موارد ضبط همچنان نشان دهنده مناطقی است که این مواد مورد استفاده قرار میگیرد بطور مثال لابراتور های تولید هیروئین

قاچاق اسیتیک انهایدراید به افغانستان

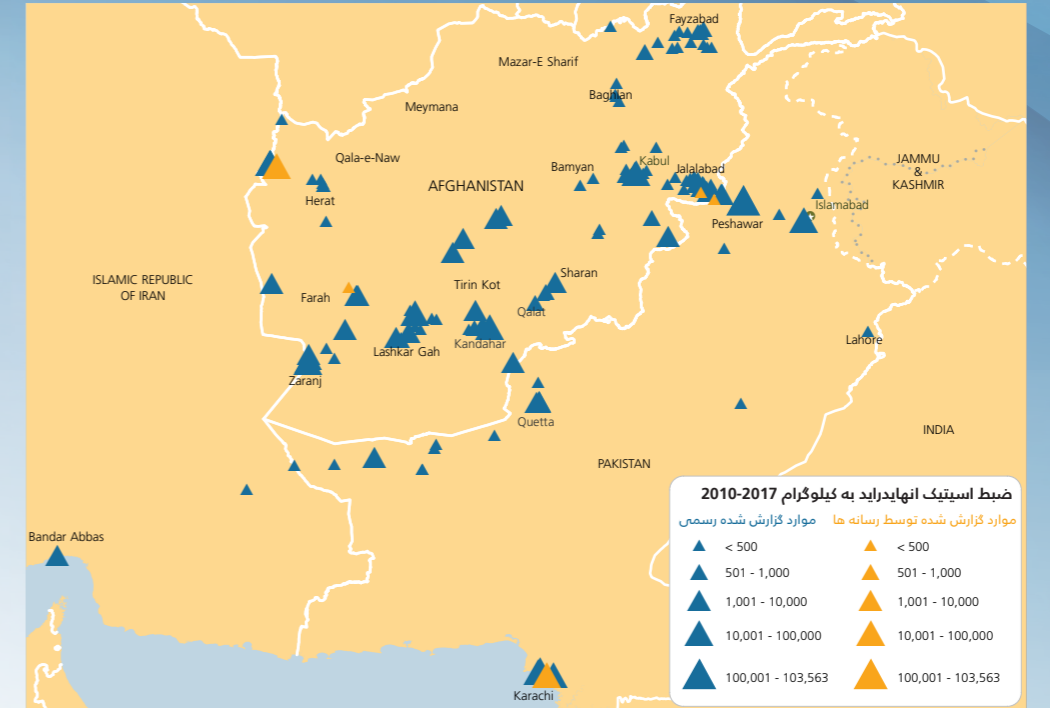
از سال 2009 به بعد، دولت افغانستان واردات قانونی اسیتیک انهایدراید را ممنوع کرده است و هیچ نوع مجوز واردات یا ترانزیت این مواد کیمیایی را صادر نکرده است. بنابراین، اسیتیک انهایدراید از منابع غیر قانونی به افغانستان قاچاق میگرد

موارد مهم و عمده ضبط اسیتیک انهایدراید در پاکستان در سالهای اخیر بیشتر در ایالت بلوچستان صورت گرفته است که هم مرز است با ولایات جنوبی کندهار و هلمند (ولایاتی که بیشترین لابراتورهای تولید هیروئین را در خود جای داده اند) وهمچنان در مناطق قبایلی این کشور که هم مرز با ولایت ننگرهار است. ننگرهار هم یکی از ولایات مهم در تولید هیروئین محسوب میشود از آن گذشته، ضبط اسیتیک انهایدراید در کشورهای بالکان در سالهای اخیر به شمول 2017، بیانگر این است که گاهی بعضی محموله های اسیتیک انهایدراید از کشورهای اروپایی از طریق ترکیه و ایران به افغانستان قاچاق میگردد. بعضی از این مواد کیمیایی که در افغانستان ضبط شده از هند نیز به افغانستان قاچاق گردیده است

قاچاق اسیتیک انهایدراید بطور عمده از دو مرز بین المللی افغانستان با همسایه هایش داخل این کشور میشود. دبیرخانه بین المللی کنترل مواد مخدرسازمان ملل براساس معلومات ارائه شده توسط دولت افغانستان گزارش میدهد که در دوره زمانی بین سالهای 2011 تا 2014، بیشتر از 85 درصد از اسیتیک انهایدراید از مرز ایران داخل افغانستان شده است و بقیه آن از طریق پاکستان چندین مورد ضبط انفرادی اسیتیک انهایدراید که در سال های اخیر در ایران و پاکستان صورت گرفته نشان میدهد که خیلی از محموله های اسیتیک انهایدراید ضبط شده از چین و کشورهای همسایه به منطقه انتقال داده شده اند. این مواد معمولاً به بندر عباس در ایران ویا بندر کراچی در پاکستان قاچاق میشوند. اسیتیک انهایدراید سپس از بندر عباس به استان خراسان ایران و از آنجا به

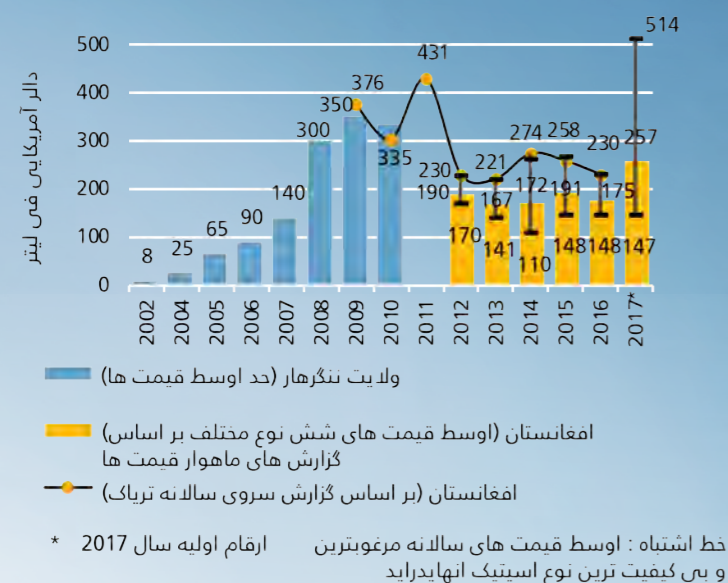
براساس گزارش سالهای 2011 تا 2014 کمتر از نصف تمام موارد ضبط اسیتیک انهایدراید در مرزهای افغانستان ضبط شده است. بیشتر این محموله ها در مسیر های قاچاق زمینی ضبط شده اند در حالیکه از انبار های موقتی به لابراتورهای تولید هیروئین در حال انتقال بوده اند وهمچنان در زمان تخریب لابراتورهای تولید هیروئین، بیشترین ضبط اسیتیک انهایدراید در ولایات ننگرهار در شرق، کندهار و هلمند در جنوب، فراه، هرات و نیمروز در غرب و به تناسب کمتر در بغلان و بدخشان در شمال و شمال شرق کشور صورت گرفته است. در حالیکه افزایش ضبط این مواد بیانگر حضور

شکل هفتم : ضبط اسیتیک انهایدراید در افغانستان و کشورهای منطقه بر اساس گزارشهای ارسال شده به اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد، 2010-2017

منبع: سیستم نظارت و جمع آوری ارقام مربوط به ضبط مواد مخدر،وبنگاه معلوماتی گزارشهای ضبط انفرادی مواد مخدر، اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد

شکل پنجم : قیمت اسپتیک انهایدرايد در افغانستان بر اساس گزارشهای سالهای 2002-2017 ارسال شده به اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل

منبع: گزارش جهانی تجارت مواد مخدر افغانستان، ارزیابی تهدید، جولای سال 2011، اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد، و گزارشهای مشترک دولت افغانستان و سازمان ملل متحد در مورد سروی کشت و تولید تریاک در افغانستان، گزارش جهانی مواد مخدر سازمان ملل متحد بابت سال 2014، و گزارش های ماهوار (بابت ماه اگست 2017 و سالهای های قبل از آن) قیمت مواد مخدر که توسط وزارت مبارزه علیه مواد مخدر افغانستان و اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد نشر گردیده است

قیمت اسپتیک انهایدرايد در افغانستان

به دلیل اینکه اسپتیک انهایدرايد به افغانستان قاچاق میگردد، قیمت این مواد خیلی بالاتر از قیمت قانونی آن در سطح جهان است. افزایش و یا کاهش قیمت اسپتیک انهایدرايد در افغانستان به طور مستقیم به عرضه/ تقاضای هیروئین و اسپتیک انهایدرايد در افغانستان و در نتیجه به افزایش/ کاهش فعالیت نیروهای تنفیذ قانون و ضبط این مواد در افغانستان ربط دارد.

در دهه اول سال 2000، قیمت اسپتیک انهایدرايد در افغانستان به طور چشمگیری افزایش پیدا کرد. اما در سال 2012، قیمت ها کمی کاهش و تا سال 2016 ثابت ماند و در سال 2017 مجدداً به شکل قابل توجهی افزایش پیدا کرد. در ماه اگست سال 2017، یک لیتر اسپتیک انهایدرايد " کیفیت مرغوب" (کیفیت مرغوب به نوع الف اسپتیک انهایدرايد گفته میشود که جهت تولید هیروئین با کیفیت بالا که معمولاً به کشورهای اروپایی و توسعه یافته قاچاق میشود، مورد استفاده قرار میگردد) بیشتر از 700 دلار آمریکایی بود. این مبلغ خیلی بیشتر از قیمت اسپتیک انهایدرايد است که در بازار قانونی بفروش میرسد که بطور اوسط قیمت جهانی هر لیتر در حدود یک دلار آمریکایی میباشد.

افزایش قیمت اسپتیک انهایدرايد در افغانستان بین سالهای 2006 و 2011 احتمالاً به افزایش تلاش های جامعه جهانی برای کنترل زنجیره عرضه و افزایش تقاضا به اسپتیک انهایدرايد در نتیجه ای افزایش در تولید تریاک و هیروئین در افغانستان، مرتبط باشد.

کاهش قیمت اسپتیک انهایدرايد بین سالهای 2011 و 2015 مصادف بود با کاهش کشت و تولید تریاک در افغانستان و همزمان کاهش ضبط تریاک و هیروئین و اسپتیک انهایدرايد توسط نیروهای تنفیذ قانون در افغانستان. از این وضعیت چنین میتوان نتیجه گیری کرد که بین سالهای 2011 و 2015، خطر قاچاق اسپتیک انهایدرايد کمتر بوده است. کاهش ضبط مواد مخدر در سالهای ذکر شده مصادف بود با خروج بخش بزرگی از نیروهای بین المللی از افغانستان و تلاش نیروهای مسلح افغانستان به شمول پلیس جهت تامین امنیت کشور. در این سالها، حملات نیروهای شورشیان در نقاط مختلف افغانستان هم افزایش پیدا کرد و کشورهای کمک کننده هم نا امید از ادامه

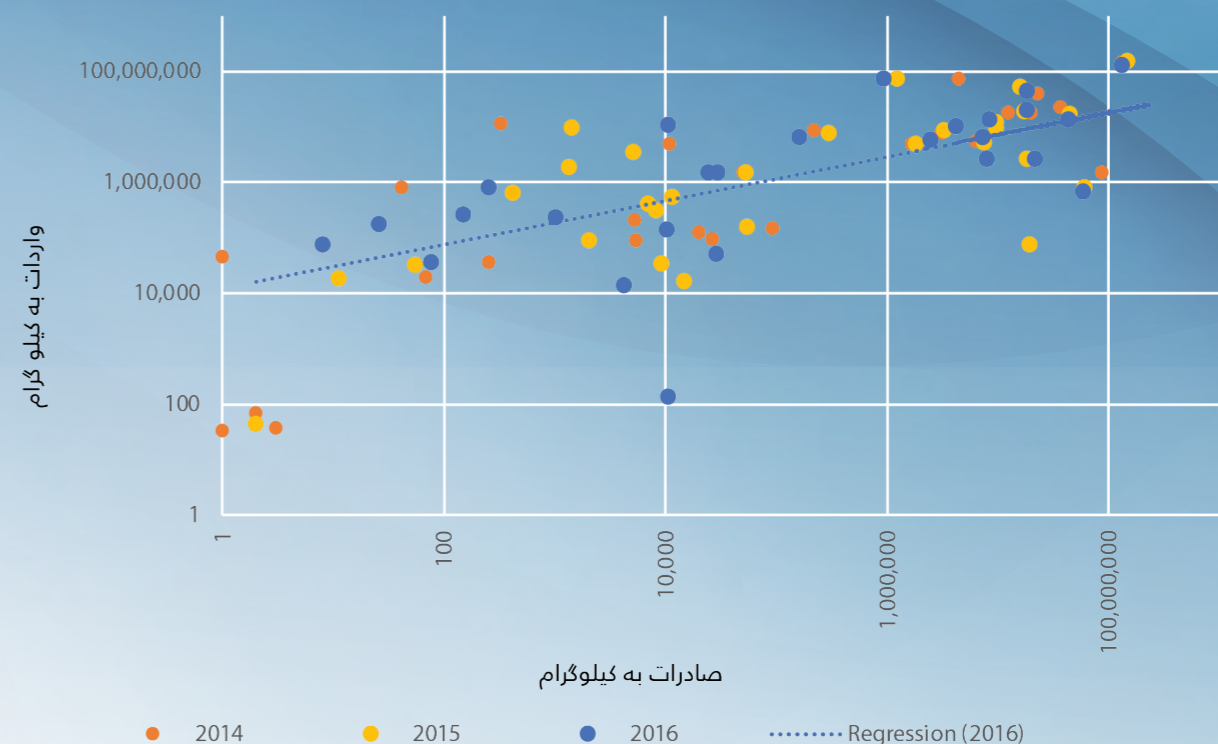
کمک به نیروهای مسلح افغانستان بودند. همزمان این دوره شاهد کاهش قابل توجهی در ضبط مورفین، هیروئین و اسپتیک انهایدرايد در افغانستان بوده است. با کاهش خطر ضبط اسپتیک انهایدرايد در افغانستان در سالهای ذکر شده، قیمت این مواد هم کاهش پیدا کرده است.

با افزایش میزان ضبط اسپتیک انهایدرايد در سال 2017، قیمت این مواد، مخصوصاً نوع مرغوب آن که برای تولید هیروئین کیفیت بالا برای صدور به اروپا استفاده میگردد، نیز افزایش پیدا کرد. در ماه اگست سال 2017، قیمت یک لیتر اسپتیک انهایدرايد مرغوب (نوع اول) به حدود 711 دلار آمریکایی افزایش پیدا کرد، سه برابر قیمت یک سال پیش.

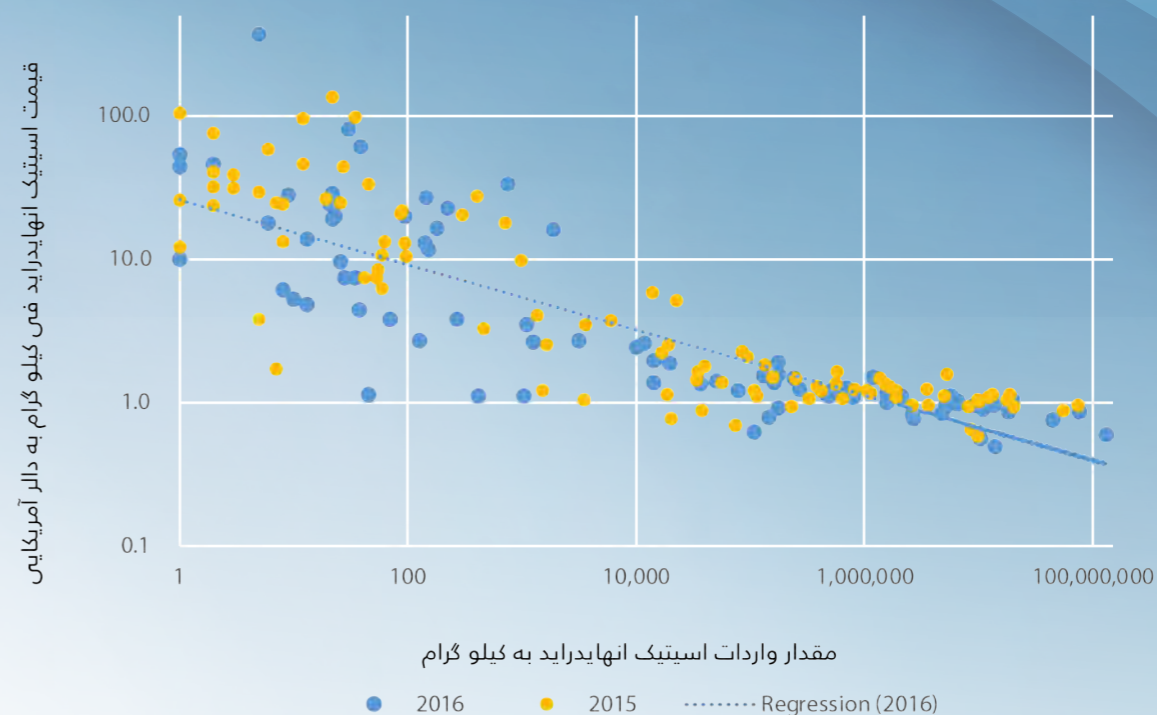
بر اساس گزارشهای استخباراتی (اطلاعاتی) پلیس مبارزه علیه مواد مخدر افغانستان، در تابستان سال 2017 قیمت یک لیتر اسپتیک انهایدرايد مرغوب بین 1000 تا 1250 دلار آمریکایی رسیده بود در حالیکه در تابستان سال قبل (2016) قیمت این نوع اسپتیک انهایدرايد فقط 250 دلار آمریکایی بود. در حوزه های

غرب و شمال کشور در تابستان سال 2017، قیمت اسپتیک انهایدرايد بین 1000 تا 1050 دلار بود در حالیکه در حوزه شرق کشور قیمت ها حتی بالاتر از آن بود، تا حدود 1250 دلار در لیتر. این در حالیکه قیمت اسپتیک انهایدرايد کیفیت پایین (برای تولید هیروئین ارزان و کیفیت نامرغوب مورد استفاده قرار میگردد) و معمولاً مصرف محلی و منطقه ای دارد) در سال 2017 بطور نسبی ثابت مانده است. از این می توان چنین نتیجه گیری کرد که اسپتیک انهایدرايد که برای تولید هیروئین کیفیت پایین استفاده می شود به سادگی در کشور قابل دسترس بوده است در حالیکه دسترسی به اسپتیک انهایدرايد که برای تولید هیروئین کیفیت مرغوب برای صادرات به بازار های پرسود اروپای غربی تولید میشود مشکلتر بوده است. ضبط محموله های بزرگ اسپتیک انهایدرايد که توسط کشورهای منطقه در سالهای 2016 و 2017 گزارش شده و همچنان افزایش تقاضا به اسپتیک انهایدرايد در افغانستان به دلیل افزایش تولید تریاک و هیروئین در همین دوره میتواند عامل عمده در افزایش قیمت اسپتیک انهایدرايد باشد.

شکل سوم : واردات و صادرات قانونی اسپتیک انهایدرايد (به تن) در سالهای 2014-2016

شکل چهارم : قیمت وارداتی اسپتیک انهایدرايد (فی کیلو) و مقدار واردات اسپتیک انهایدرايد در سالهای 2015 و 2016 (سنجش لوگاریتمی)

منبع: اداره مبارزه با مواد مخدر سازمان ملل متحد براساس معلومات بانک معلوماتی کامترد وابسته به سازمان ملل متحد

جدول اول: برآورد مقدار مورد ضرورت اسپتیک انهایدراید برای تولید یک کیلو گرم هیروئین در افغانستان

منبع	روش	هیروئین خالص/قهوی	هیروئین خالص/قهوی	کیفیت نا (مشخص)
اداره مبارزه با مواد مخدر آمریکا ^a	معلومات ارائه شده توسط مخبرین			تا 2.5 لیتر 1.5
دبیر خانه بین المللی کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد (ای ان سی بی) ^b	نشریه		تا 2.5 لیتر 1	
پلیس مبارزه با مواد مخدر آلمان ^c	تولید هیروئین در افغانستان توسط دو آشپز از ولایت ننگرهار	یک لیتر	2.1 لیتر	
اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد ^d	مصاحبه با مخبرین در شرق افغانستان	1.05 لیتر	1.7 لیتر	تا 1.5 لیتر 1
اداره مبارزه با مواد مخدر آمریکا ^e	برآورد			یک لیتر

^a وزارت عدلیه (دادگستری) آمریکا، اداره مبارزه با مواد مخدر، سال 2008 و اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد و وزارت مبارزه علیه مواد مخدر افغانستان، گزارش سروی کشت خشکاش سال 2010، صفحه 109

^b دبیر خانه بین المللی کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد (ای ان سی بی)، گزارش های سالانه 2012 و 2016 پریکسرها (مواد پیش ساز) و مواد کیمیاوی که بطور مکرر جهت تولید مواد مخدر و مواد رونگردان مورد استفاده قرار میگیرد، ضمیمه شماره چهارم، نیویارک سال 2013

^c زیریل بی.، ارنس و پی گریتز (دفتر پولیس فدرال جنایی، وایزبادن، آلمان) " مستند سازی تولید هیروئین در افغانستان، پژوهشنامه مواد مخدر سازمان ملل متحد، جلد 1، هفتم شماره های 1 و 2، سال 2005 (نشر در سال 2007)، صفحه 11 الی 31

^d گزارش جهانی تجارت مواد مخدر افغانستان، ارزیابی تهدید، جولای سال 2011، اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد

^e اداره مبارزه با مواد مخدر آمریکا، لابراتور تخصصی و تحلیلی تست و تحقیق، اکتبر 2017

روند (پروسه) تبدیل تریاک به هیروئین

دو ماده مهم عبارت از تریاک و مواد کیمیاوی اسپتیک انهایدراید برای تولید هیروئین ضرورت است. تریاک ماده اولیه خام است که در تولید هیروئین استفاده می شود. تولید هیروئین فرآیندی است که شامل یک سلسله عملیات های پی پی در پی است و چندین نوع مواد کیمیاوی ضرورت است. بعضی از این مواد کیمیاوی به صورت گسترده قابل دسترس است و برخی تحت کنترل بین المللی می باشد. از تمام مواد کیمیاوی که در این پروسه استفاده می شود، تنها اسپتیک انهایدراید قابل جایگزین با مواد کیمیاوی دیگری نیست. اسپتیک انهایدراید در جدول اول کنوانسیون 1988 مبارزه با قاچاق مواد مخدر و مواد روانگردان سازمان ملل متحد قرار دارد. گرچه در سراسر جهان کاربرد های فراوان قانونی دارد، اما در افغانستان نه کاربرد قانونی دارد نه هم به صورت قانونی وارد می گردد.

تریاک و اسپتیک انهایدراید بخش عمده هزینه تولید هیروئین را تشکیل می دهند. یک ارزیابی که در سال 2010 در ولایت ننگرهار صورت گرفت، بیانگر این بود که تریاک شامل 73 درصد، اسپتیک انهایدراید 26 درصد و دیگر مواد فقط یک درصد از کل هزینه ساخت هیروئین را تشکیل میدهد. ظاهراً در تناسب با کاهش قیمت اسپتیک انهایدراید، هزینه مربوط به اسپتیک انهایدراید در روند تولید هیروئین در سال های پسین کاهش یافته است. با این حال، برآوردها در سال 2013 نشان می دهد که اسپتیک انهایدراید هنوز هم 20 درصد از کل هزینه ای تولید هیروئین را تشکیل می دهد.

منبع: دبیر خانه بین المللی کنترل مواد مخدر سازمان ملل متحد (ای ان سی بی)، گزارش سالانه 2016 پریکسرها (مواد پیش ساز) و مواد کیمیاوی که بطور مکرر جهت تولید مواد مخدر و مواد رونگردان مورد استفاده قرار میگیرد

¹ گزارش جهانی مواد مخدر اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد سال 2014 صفحه 87

انهایدراید که در "کشورهای قیمت بالا" تجارت میشود، بسیار اندک است که نمی تواند تقاضای بخش کوچکی از مقدار مورد نیاز اسپتیک انهایدراید جهت تولید هیروئین در افغانستان را تامین کند. در واقع، قیمت بالای اسپتیک انهایدراید در خیلی از "کشورهای قیمت بالا" به خاطر حجم کم تجاری این مواد در این کشورها میباشد. هرچه که مقدار کمتری اسپتیک انهایدراید در یک کشور وارد شود، به همان تناسب قیمت آن هم افزایش پیدا میکند که این افزایش تا حدود 100 برابر قیمت اوسط جهانی این مواد میرسد

در سطح جهان بطور اوسط از یک دالر آمریکایی فی لیتر در سال 2014 به 80 سنت آمریکایی در سال 2016 کاهش پیدا کرده است. داده ها نشان میدهد که قیمت اسپتیک انهایدراید در بعضی از کشورها مانند کشورهای مسیر بالکان (مسیری که مواد مخدر از افغانستان از طریق ایران و ترکیه به اروپا قاچاق میگردد)، شرق اروپا، منطقه قفقاز، آسیای میانه، شرق آسیا، آمریکای مرکزی و خاورمیانه، خیلی بیشتر از اوسط جهانی است. قاچاق اسپتیک انهایدراید در خیلی از این کشورها/مناطق گزارش شده است

اینکه قیمت بالا میتواند باعث جذب و افزایش فعالیت های غیر قانونی باشد هنوز قابل بحث است - که اگر چنین باشد در این صورت میتواند یک شاخص قابل اعتماد برای احتمال انحراف اسپتیک انهایدراید از تجارت قانونی و قاچاق به افغانستان باشد. مقدار واقعی اسپتیک

و شرق آسیا صورت میگیرد. بزرگترین صادر کنندگان استیک انهایدراید در سال 2016 کشورهای بلژیک، میکزیک، آمریکا، هندوستان، سوئیس، چین و ژاپن بوده اند و بزرگترین وارد کنندگان بلژیک به تعقیب آن آلمان، سوئیس، فرانسه، چین، آمریکا و کره جنوبی بوده اند

چنین داده ها نه تنها حجم تجارت اسپتیک انهایدراید را برجسته می سازد بلکه شمار زیاد بازیگران دخیل در این تجارت را نیز نشان می دهد که این مسایل جلوگیری انحراف اسپتیک انهایدراید را به شبکه های غیرقانونی مشکل می سازد. در حال حاضر، اکثریت انحراف اسپتیک انهایدراید در داخل مرزهای داخلی کشورها صورت میگرد تا معاملات فرامرزی

تحلیل داده های صادرات و واردات قانونی اسپتیک انهایدراید نشان میدهد که قیمت وارداتی این مواد در دو سال گذشته

در نبود شواهد و مدارک مبنی بر تولید غیر قانونی اسپتیک انهایدراید در افغانستان، به احتمال زیاد اسپتیک انهایدراید مورد استفاده در کارخانه های مخفی تولید هیروئین در افغانستان از تجارت قانونی این مواد منحرف میشود. اسپتیک انهایدراید مورد نیاز برای تولید هیروئین در افغانستان فقط درصدی خیلی ناچیزی از مقدار تولید و تجارت قانونی این مواد میباشد، 0.02 تا 0.06 درصد از کل تولید قانونی در سطح جهان و 0.02 - 0.08 درصد از واردات جهانی این مواد بین سالهای 2012 و 2016. این ارقام نشان می دهند که انحراف مقدار ناچیزی از تولید جهانی و جریان تجارت قانونی کافی است تا تولید هیروئین در افغانستان را تضمین کند که این موضوع کنترل جریان قانونی اسپتیک انهایدراید را در سراسر جهان پرچالش میسازد

تجارت قانونی اسپتیک انهایدراید در سطح جهان فراگیر است، کشورهای زیادی در صادرات و واردات آن دخیل هستند. از 127 کشور که در بین سال های 2012 - 2016 این مواد را وارد میکردند، یک سوم آنها اسپتیک انهایدراید را نیز صادر کرده اند. بیشترین تجارت قانونی اسپتیک انهایدراید در اروپا، آمریکایی شمالی

بوده است با نسبتاً کاهش تا سال 2015 و افزایش ناگهانی در سال 2016. بطور اوسط سالانه بین سالهای 2012 تا 2016 مقدار 25500 لیتر اسپتیک انهایدراید کشف و ضبط گردیده است. این مقدار برابر است با ضبط 3 تا 8 درصد از کل اسپتیک انهایدراید که تخمین زده میشود به افغانستان قاچاق شده باشد. این میزان ضبط اسپتیک انهایدراید، بطور مقایسوی، کمتر از مقدار 8 الی 12 درصدی از تولید غیرقانونی مورفین و هیروئین بین سالهای 2012 تا 2016 در افغانستان است

اسپتیک انهایدراید: از تولید و تجارت قانونی تا انحراف برای تولید غیر قانونی هیروئین

از سال 2009 به بعد، دولت افغانستان واردات قانونی اسپتیک انهایدراید را ممنوع کرده است و هیچ نوع مجوز واردات یا ترانزیت این مواد کیمیاوی را صادر نکرده است. بنابراین، اسپتیک انهایدراید از منابع غیر قانونی به افغانستان قاچاق میگردد.

تأثیر بگذارند، به شمول مقدار مورد نیاز اسپتیک انهایدراید برای بدست آوردن یک کیلو گرم هیروئین. در واقع مقدار مورد ضرورت اسپتیک انهایدراید جهت تولید دو نوع هیروئین خالص و سفید فرق میکند. در حالیکه از نظر تئوری، برای تولید یک کیلو هیروئین سفید مقدار کمتری اسپتیک انهایدراید ضرورت است، داده ها و معلومات بدست آمده از مراحل عملی تولید هیروئین نشانگر عدم کارایی درست این روند در افغانستان است و در نتیجه مقدار زیادتری اسپتیک انهایدراید برای تولید هیروئین سفید در مقایسه با هیروئین خالص ضرورت است

بین سال های 2012 و 2016، تخمین زده میشود که سالانه به طور اوسط 4740 تن تریاک در افغانستان تولید شده است که از این مقدار بطور سالانه 313 تن هیروئین در داخل کشور تولید گردیده است. اگر فرض کنیم که برای تولید یک کیلو هیروئین 1 تا 2.5 لیتر اسپتیک انهایدراید ضرورت است، برای تولید سالانه 313 تن هیروئین بین 313000 تا 783000 لیتر اسپتیک انهایدراید بین سالهای 2012 - 2016 بطور سالانه ضرورت بوده است

ضبط اسپتیک انهایدراید در افغانستان بین سالهای 2012 تا 2016 در نواسان

در مورد گزارش کوتاه تحقیقی پروژه نظارت بر تجارت مواد مخدر افغانستان

فهرست مطالب

- 3 گسترش بازار غیرقانونی اسیتیک انهایدراید در چارچوب تولید هیروئین در افغانستان
- 3 اندازه بازار غیر قانونی اسیتیک انهایدراید
- 4 اسیتیک انهایدراید: از تولید و تجارت قانونی تا انحراف برای تولید غیر قانونی هیروئین
- 7 قیمت اسیتیک انهایدراید در افغانستان
- 9 قاچاق اسیتیک انهایدراید به افغانستان
- 10 مطالعات موردی- ضبط قضیه های عمده پیشسازهای (ریکرسرها) تولید هیروئین در سالهای اخیر

در مورد پروژه تحقیق نظارت از تجارت مواد مخدر افغانستان

تولید مواد مخدر در افغانستان یک تهدید جدی به صحت عامه، دولت سازی و امنیت در منطقه و جهان محسوب میشود. مواد مخدر تولید شده در افغانستان تقریباً به تمام نقاط جهان قاچاق میگردد. در سال 2009 ارزش بازار مواد مخدر افغانستان بالغ بر 60 میلیارد دلار در سال برآورد گردیده بود. جهت بررسی، تحقیق و تحلیل در مورد تهدید چند بعدی تجارت غیر قانونی مواد مخدر تولید شده در افغانستان، اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد پروژه تحقیق نظارت بر تجارت مواد مخدر افغانستان را در سال 2008 تاسیس نمود. با هدف آگاهی دهی و فهم بهتر از تهدید جهانی مواد مخدر افغانستان، این پروژه تا کنون چندین گزارش ملی، منطقه‌ای و جهانی را در همکاری با کشورهای عضو سازمانهای پالسی ساز و تنفیذ قانون تهیه و نشر نموده است.

در مورد گزارشهای کوتاه تحلیلی پروژه تحقیق نظارت از تجارت مواد مخدر افغانستان

گزارشهای کوتاه تحلیلی پروژه تحقیق نظارت از تجارت مواد مخدر افغانستان به منظور ارائه معلومات بموقع و منظم در مورد وضعیت تجارت جهانی مواد مخدر افغانستان تهیه و نشر میگردد. به نظر داشت اینکه در بازار غیر قانونی مواد مخدر، تغییرات به سرعت اتفاق می افتد، به همچون سیستم منظم و بموقع گزارش دهی جهت آگاهی دهی از این تغییرات ضرورت میباشد.

اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد از ایالات متحده آمریکا جهت تمویل مالی این گزارش قدردانی میکند.

اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد از همکاری کشورهای عضو و سازمانهای داخلی و بین المللی جهت ارائه معلومات برای تهیه این گزارش اظهار سپاس و قدردانی مینماید.

پروژه تحقیق نظارت بر تجارت مواد مخدر افغانستان از پیشنهادات و نظریات تان در مورد این گزارش استقبال میکند. در صورتیکه پیشنهاد و نظری دارید یا هم میخواهید معلوماتی را شریک بسازید که در گزارش های آینده مورد استفاده قرار بگیرد با این ادرس در تماس بشوید

پروژه تحقیق نظارت بر تجارت مواد مخدر افغانستان، بخش تحقیق در مورد مواد مخدر

اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد، پست بکس 500، شهر وین، اتریش

جهت معلومات بیشتر و دسترسی به گزارش های قبلی پروژه تحقیق نظارت بر تجارت مواد مخدر افغانستان، به ادرس انترنتی این پروژه مراجعه کنید

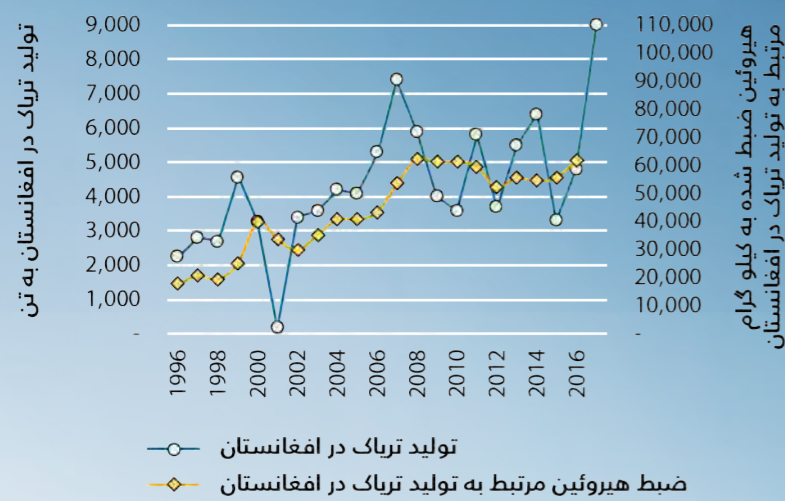
<http://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/aotp.html>

سلب مسئولیت

این گزارش به طور رسمی به زبان انگلیسی ویرایش نگردیده است. محتوای و نظریات ارائه شده در این گزارش بیانگر دیدگاه اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد یا و هم سازمانها و نهاد های که معلومات شان را ارائه کرده اند نمی باشد

این گزارش را میتوانید منحصت منبع مورد استفاده قرار دهید. پیشنهاد استناد: اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد، پروژه تحقیق جهانی نظارت بر تجارت مواد مخدر افغانستان، شماره اول، مارچ 2018

شکل اول : تولید سالانه تریاک در افغانستان و ضبط هیروئین تولید شده در افغانستان بین سال های 1996 و 2017

منبع: اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد، وزارت مبارزه علیه مواد مخدر افغانستان، سروی کشت و تولید سالانه تریاک در افغانستان بابت سال 2016 و سالهای قبلی و "گزارش سالانه سوالنامه" اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد

در پانزده سال اخیر، افغانستان منبع اصلی تولید مواد مخدر در جهان بوده است که عمدتاً نیاز بازار در کشورهای همسایه و همچنین بازار های اروپا، خاورمیانه، آفریقا و بطور نسبی کشورهای آمریکای شمالی، جنوب شرق آسیا و اقیانوسیه را تامین می کند. در حالیکه فرایند تبدیل تریاک به هیروئین بیشتر در افغانستان صورت می گیرد، نشانه های وجود دارد که هیروئین در کشورهای دیگر نیز احتمالاً تولید میشود. ضبط مقادیر قابل توجهی مورفین در برخی از کشورهای همسایه دلالت بر تولید هیروئین در خارج از افغانستان میکند.

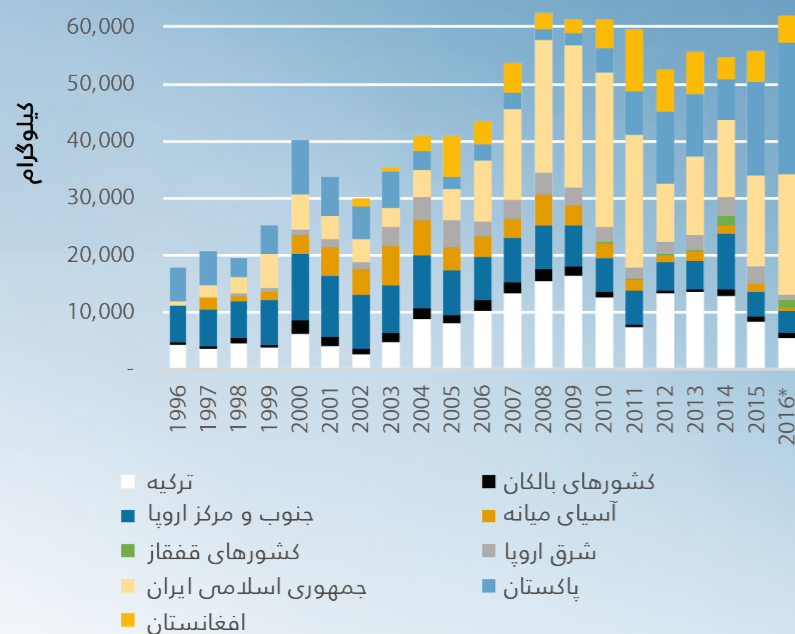
با وجود نواسانات قابل توجه در تولید سالانه تریاک در افغانستان، شماری از شاخص ها (ضبط و قیمت هیروئین در امتداد مسیر های قاچاق و میزان استفاده هیروئین در بازار های مقصد) نشان می دهند که عرضه ای هیروئین به بازار های مقصد با گذشت زمان نسبتاً ثابت مانده است، با تغییراتی اندک از یک سال تا سال دیگر. به منظور ثابت نگهداشتن عرضه هیروئین به بازار های مختلف، احتمال این وجود دارد که از حاصلات سالهای قبل جهت تولید هیروئین در افغانستان استفاده شود که این موضوع بستگی به مقدار تریاک ذخیره شده در هر منطقه/ولایت افغانستان و تغییرات در قیمت، عرضه و تقاضا در بازارهای محلی دارد.

اندازه بازار غیر قانونی اسیتیک انهایدراید

مقدار سالانه مورد نیاز اسیتیک انهایدراید در افغانستان جهت تولید هیروئین متفاوت است و بستگی دارد به روش تولید، وسایلی که درپروسه تولید استفاده میشود و کیفیت هیروئین (هیروئین خالص/قهویی یا سفید) و همچنان موجودیت و قیمت اسیتیک انهایدراید در بازار. جدول ذیل برآورد های مختلف را نشان میدهد

هیروئین خالص/ قهویی برای سال های متعددی معمولترین نوع هیروئین صادر شده به بیرون از افغانستان بوده. اما آزمایشگاه های تولید هیروئین که اخیراً در افغانستان تخریب گردیده اند، بیشتر هیروئین سفید یا هایدروکلوراید تولید می کرده اند. این تغییر در نوع تولید هیروئین ممکن است روی نیازمندی های مواد کیمیای مورد استفاده در تولید هیروئین

شکل دوم : ضبط هیروئین (به کیلوگرم) تولید شده از تریاک افغانستان بین سال های 1996 و 2016

* 2016 لاس رد طبخ یی ادتبا ماقرا

منبع: اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد، وزارت مبارزه علیه مواد مخدر افغانستان، سروی کشت و تولید سالانه تریاک در افغانستان بابت سال 2016 و سالهای قبلی و "گزارش سالانه سوالنامه" اداره مبارزه با مواد مخدر و جرایم سازمان ملل متحد

UNODC

United Nations Office on Drugs and Crime

AOTP UPDATE

شماره اول

گزارش کوتاه تحلیلی پروژه تحقیق نظارت بر تجارت مواد مخدر افغانستان

